

**CSORVÁS NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK**

11/1994./VI.9./

r e n d e l e t e

**a közterület-használatról és a közterület-használati
díj megállapításáról**

/a módosításokkal egységes szerkezetben/

Csorvás Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 44/A.§ (2) bekezdésében és a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 16. §-a (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a közterület-használat és engedélyezés közérdeklő megvalósuló egyezése érdekében, a közterület-használat rendjét és díját az alábbiak szerint határozza meg:¹

A rendelet hatálya

1.§. (1)

a./² A rendelet hatálya - a Búcsútér és a Szabadság tér kivételével - az ingatlan nyilvántartás telekkönyvi helyrajzszám-mutatójában közterületként nyilvántartott belterületi földterületekre terjed ki.

b./³

(2) A rendelet személyi hatálya az önkormányzat illetékességi területén közterületet használó valamennyi jogi és természetes személyre kiterjed.

A közterület-használati engedély

2.§. (1) közterület rendeltetésétől eltérő használatához /a továbbiakban: közterület-használat/ engedély szükséges.

(2) Közterület-használati engedélyt kell beszerezni:

a./ közterületbe nyúló üzlethomlokzat /portál/, kirakatszekrény, üzleti védőtető /előtető/, ernyőszerkezet, hirdetőberendezés /fényreklám/, továbbá cég- és címtábla elhelyezésére,

b./ árusító és egyéb fülke /pl. élelmiszer, cukorka, gyümölcs, virág, könyv, hírlap, dohány árusítására szolgáló bódé, pavilon/ elhelyezésére,

¹ A rendelet bevezető részét a 13/2009.(IX.3.) önkormányzati rendelet módosította.

² Az 1. § (1) bekezdésének a./ pontját a 3/2003.(II.7.) önkormányzati rendelet módosította.

³ Az 1. § (1) bekezdésének b./ pontját a 3/2003.(II.7.) önkormányzati rendelet helyezte hatályon kívül.

c./ a közúti közlekedéssel és fuvarozással kapcsolatos állomáshely, indítófülke, pénztárfülke, fedett várakozóhelyiség, üzemanyagtöltő-állomás, iparvágány elhelyezésére,

d./ az egyes létesítményekhez a közút területén kívül szükséges gépjárművárakozóhelyek céljára,

e./ a köztisztasággal kapcsolatos építmények és tárgyak elhelyezésére,

f./ szobor, emlékmű, díszkút, vízmedence, szökőkút, alapzatos zászlórúd, önálló hirdetőberendezés és köztárgyak /pad, figyelmeztető és tájékoztató táblák, közvilágítási lámpák, tartóoszlopok, stb./,

g./⁴

h./ építési munkával kapcsolatos állvány, építőanyag és törmelék elhelyezésére,

i./ alkalmi és mozgó árusításra, javító-szolgáltató tevékenységre,

j./ film- és televízió felvételre,

k./ vendéglátó-ipari előkert céljára, üzleti szállítás vagy rakodás alkalmával göngyölegek elhelyezésére, árukirakodásra,

l./ kiállítás, vásár, alkalmi vásár, sport- és kulturális rendezvények, továbbá mutatványos tevékenység céljára,

m./ közhasználatra még át nem adott közterületnek /pl. meg nem nyitott utca / ideiglenes hasznosítására,

n./ ideiglenes jellegű építmény /pl. felvonulási épület stb./ céljára,

o./ járműmegőrző létrehozására,

p./⁵ közterületen lévő burkolat felbontására

r./ tüzelőanyag szállítása során elfoglalt közterület-használatára,

s./ mezőgazdasági termények szállítása során elfoglalt közterület-használatára,

t./ traktorok, pótkocsik, mezőgazdasági munkagépek stb. üzemképtelen járművek tárolására.

u./⁶

(3) Nem kell közterület-használati engedély:

⁴ A 2. § (2) bekezdésének g.) pontját a 10/2008.(VI.5.) önkormányzati rendelet helyezte hatályon kívül.

⁵ A 2. § (2) bekezdésének p./ pontját a 17/1994.(XI.7.) önkormányzati rendelet módosította.

⁶ A 2. § (2) bekezdésének u./ pontját a 2/1999.(II.24.) önkormányzati rendelet hatályon kívül helyezte.

a./ a közút /járda/ építésével, javításával, fenntartásával kapcsolatban a közút /járda/ területének elfoglalásához,

b./ az úttartozékok és a közúti közlekedés irányításának célját szolgáló berendezések elhelyezéséhez,

c./ a közterületen, illetőleg az alatt vagy felett elhelyezett postai távközlési kábelek hibaelhárítása érdekében végzett munkához,

d./ üzlethomlokzat, kirakatszekrény, hirdetőberendezés /fényreklám/, cég- és címtábla elhelyezéséhez, ha az a közterületbe 10 cm-en túl nem nyúlik be.

(4) A közterület-használat

a./ állandó jelleggel – határidő nélkül – vagy

b./ ideiglenes jelleggel – meghatározott időre, illetőleg feltétel bekövetkezéséig – engedélyezhető.

Az engedélyező hatóság

3.§.(1) ⁷ A közterület-használat engedélyezésével kapcsolatos ügyekben a polgármester jár el.

(2) ⁸ Az engedély megadásakor egyszerűsített határozat hozható, ha az engedélyező hatóság a kérelemnek helyt ad, és az ügyben nincs ellenérdekű ügyfél.

A szakhatóságok közreműködése

4.§.(1) ⁹ Közterületen folytatni kívánt kereskedelmi, vendéglátóipari illetőleg kisipari tevékenység esetében a közterület-használati engedély megadásához a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező I. fokú kereskedelmi és iparügyi hatóság hozzájárulása is szükséges.

(2) ¹⁰ A szakhatóságok hozzájárulását – a 3. §. (2) bekezdésében említett eset kivételével – az engedélyező hatóság szerzi be.

Az engedély iránti kérelem

5.§.(1) A közterület-használati engedélyt annak kell kérnie, aki a közterületet használni kívánja.

⁷ A 3. § (1) bekezdését a 3/2003.(II.7.) önkormányzati rendelet módosította.

⁸ A 3. § (2) bekezdését a 19/2007.(XII.28.) önkormányzati rendelet állapította meg.

⁹ A 4. § (1) bekezdését a 17/1994.(XI.7.) önkormányzati rendelet módosította.

¹⁰ A 4. § (2) bekezdését a 17/1994.(XI.7.) önkormányzati rendelet módosította.

(2) Ha a közterület ideiglenes jellegű, használata építési munka végzésével kapcsolatos állvány, építőanyag, törmelék stb. elhelyezése céljából szükséges, az engedélyt a kivitelezőnek kell kérnie.

(3) Az engedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell:

- a./ az engedélyt kérő nevét és állandó lakó- /telep/ helyének címét,
- b./ a közterület-használat célját és időtartamát, vagy azt, hogy a közterületet az engedélyt kérő állandó jelleggel kívánja használni,
- c./ a közterület-használat helyének, módjának és mértékének pontos meghatározását,
- d./ a közterületen folytatni kívánt tevékenység gyakorlására jogosító okirat (pl. vállalkozói igazolvány/ ismertetését).

(4) Az engedély kiadásához, - kérésre – be kell mutatni a folytatni kívánt tevékenység gyakorlására jogosító okiratot.

6.§.(1) Az engedély megadása során figyelembe kell venni az építésügyi szabályzatot, a község rendezési tervét, a városképi és műemlékvédelmi, a köztisztasági, továbbá a közreműködő szakhatóságok hozzájárulásában előírt követelményeket, s ellenőrizni kell az egyéb feltételek /pl. vállalkozói igazolvány/ fennállását is. Nem adható engedély olyan tevékenység folytatására, amelyet külön jogszabály közterületen nem tesz lehetővé. A közterületen létesített felépítménynek, elhelyezett pavilonnak, fülkének, környezetbe illőnek kell lennie, nem ronthatja a község képét.

(2) A közterület-használat - az 5.§. (2) bekezdésében említett esetben – csak az építési munka végzésének tartamára engedélyezhető.

(3) A közterület időszakonként megismétlődő használatára /pl. gyümölcs- és zöldségárusítás, göngyöleg elhelyezése céljára/ esetenként legfeljebb egy évre /idényre, hónapra/ lehet engedélyt adni.

(4) A községi főúthálózathoz tartozó közutak mentén, a műemléki vagy más szempontból védett területen engedély csak akkor adható, ha

- a./ a közterület-használatot különösen fontos érdek teszi szükségessé /pl. autóbuszvárakozó-fülke létesítése, építési munka végzése/,
- b./ a folytatni kívánt tevékenység a lakosság ellátása, tájékoztatása szempontjából szükséges /pl. idényjellegű árusítás, hirdetőberendezés/,
- c./ a kihelyezni kívánt hirdetőberendezésnek esztétikusnak kell lennie és nem sértheti illetve takarhatja a már korábban kihelyezett hirdetőberendezéseket.

(5) A (4) bekezdésben említett területeken a közterület-használat göngyöleg üzlethelyiség előtti tárolása céljára nem engedélyezhető.

(6) A főútvonalhoz tartozó közút mentén nem engedélyezhető közterület-használat teher- és különleges gépjárművek, továbbá ezek vontatványai, autóbusz, tehergépkocsi, mezőgazdasági vontató és lassú járművek elhelyezése céljából.

Az engedély tartalma

7.§.(1) Az engedélynek tartalmaznia kell :

- a./ az engedélyes nevét és állandó lakó- /telep-/ helyének címét,
- b./ a közterület-használat célját és időtartamát, vagy azt, hogy az engedély milyen feltétel bekövetkeztéig érvényes, illetőleg, hogy állandó jellegű,
- c./ a közterület-használat helyének, módjának, mértékének és feltételeinek pontos meghatározását,
- d./ az engedélyezési eljárásban közreműködő szakhatóságok hozzájárulásában foglalt előírásokat,
- e./ az engedély megszüntetése vagy visszavonása esetére az eredeti állapot helyreállítására vonatkozó kötelezettség előírását,
- f./ közterület-használati díj fizetési kötelezettség esetében a díj mértékét és fizetésének módját.

(2) Az anyagok és szerkezetek tárolásával kapcsolatos engedélyben azt is ki kell kötni, hogy a tárolás csak a munka-, baleset- és egészségvédelmi óvórendszabályokban előírt módon történhet.

(3) Az építési munka végzésének tartamára szóló közterület-használati engedélyben

- a./ - szükség szerint – elő kell írni a közterület felől a városképi követelményeket kielégítő kerítés létesítését,
- b./ elő kell írni , hogy – ha a járdát teljes szélességben el kell foglalni és a gyalogközlekedés a másik oldalon lévő járdára nem terelhető át – az engedélyes köteles a gyalogosok számára védőtetővel ellátott átjárót létesíteni és azt szükség szerint nappal is megvilágítani, továbbá a közlekedés útjában álló oszlopokat és ezek alátéteit fehérre meszolni.

(4) Az utcai árusítás céljára szolgáló közterület-használati engedélyben azt is meg kell jelölni, hogy az árusítás építményből, illetőleg meghatározott helyen vagy környezetben kézből vagy járműről történhet-e.

(5) Az engedélyben figyelmeztetni kell az engedélyest arra, hogy a közterület állagát – alkotórészeivel és tartozékaival együtt – mindannyiszor köteles saját költségén helyreállítani, ahányszor annak állaga sérelmet szenved. Amennyiben az eredeti állapot helyreállítása nem lehetséges, köteles az okozott kárt megtéríteni. Ha az engedélyes a kötelezettségének nem tesz eleget, az engedélyező hatóság az engedélyes felelősségére és költségére jogosult elvégeztetni a közterület eredeti állapotba helyezéséhez szükséges helyreállítási munkálatokat.

(6)¹¹ A közterület-használati engedély – a polgármester hozzájárulása nélkül – másra nem ruházható át.

(7) Az engedély megadása vagy megtagadása ügyében hozott határozatot közölni kell:

- a./ engedélyessel,
- b./ a közterületfelügyelettel,
- c./ azokkal a szakhatóságokkal, akik az engedélyezési eljárásban közreműködtek,
- d./ a közterület-használati díj beszedésével megbízott szervvel,
- e./ élelmiszer-árusítás esetén az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálattal.

Az engedély érvénye

8.§. (1) Az engedély

- a./ meghatározott idő elteltéig,
 - b./ a megállapított feltétel bekövetkeztéig, illetőleg
 - c./ a visszavonásig
- érvényes.

(2) A közterület-használati engedély érvényét veszti, ha a közterületen folytatott tevékenységre jogosító okirat érvénye megszűnik.

(3) A meghatározott időre szóló engedély érvénye az engedélyesnek az engedélyezett időtartam lejárta előtt legalább 15 nappal benyújtott kérelmére meghosszabbítható, illetőleg meghatározott időszakra szüneteltethető.

A közterület-használati díj

9.§.(1) Az engedélyes – az önkormányzati költségvetési szervek, valamint az önkormányzat támogatásával magvalósuló létesítmények kivitelezési körének kivételével – a közterület használatáért díjat köteles fizetni.

(2) Az engedélyes a közterület-használati díjat a közterület tényleges használatára, illetőleg a közterületen lévő létesítmény üzemeltetésére tekintet nélkül köteles megfizetni, kivéve, ha azt hatósági intézkedés miatt kénytelen szüneteltetni.

¹¹ A 7. § (6) bekezdését a 30/2004.(XII.31.) önkormányzati rendelet módosította.

(3) A létesítmények által elfoglalt közterület nagyságának meghatározásánál a létesítménynek a közterületre eső vízszintes vetületét kell számításba venni, cég-, cím- és hirdetőberendezés esetén pedig annak hirdetési felületét.

(4) A közterület-használati díjat

a./ tartós használat esetén negyedévenként a tágynegyedév első hónapja 5. napjáig, ideiglenes közterület-használat esetén az engedély kiadását követő 15 napon belül,

b./ napi használat esetén a közterület-használat megkezdésekor, de legfeljebb a közterület-használat befejezésekor, folyamatos napi közterület-használat esetén legalább havonta, tárgyható utolsó napjáig kell megfizetni.

(5) A közterület-használati díjat az engedélyhez mellékelten kell az önkormányzat költségvetési számlájára befizetni. A díj a helyi önkormányzatot illeti meg.

(6)¹²

(7) A közterület-használati díj mértékét és megfizetésének módját az engedélyező hatóság állapítja meg a közterület-használatot engedélyező határozatban.

A közterület-használati díj mértékét a rendelet melléklete tartalmazza.

Mentesség a közterület-használati díj fizetése alól

10.§. (1) Nem kell közterület-használati díjat fizetni:

a./ a fegyveres erők, a fegyveres testületek, a rendészeti szervek, a mentők, továbbá a vízügyi szolgálat létesítményei elhelyezésére,

b./¹³

c./¹⁴

d./¹⁵

e./¹⁶

f./ a közvetlen életveszély elhárításának céljára szükséges területek után,

g./¹⁷

h./ a jótékonyági tevékenységet végző természetes és jogi személyeknek,

¹² A 9. § (6) bekezdését a 10/2008.(VI.5.) önkormányzati rendelet helyezte hatályon kívül.

¹³ A 10. § (1) bekezdésének b./ pontját a 11/2005.(VII.1) önkormányzati rendelet helyezte hatályon kívül.

¹⁴ A 10. § (1) bekezdésének c./ pontját a 11/2005.(VII.1) önkormányzati rendelet helyezte hatályon kívül.

¹⁵ A 10. § (1) bekezdésének d./ pontját a 11/2005.(VII.1) önkormányzati rendelet helyezte hatályon kívül.

¹⁶ A 10. § (1) bekezdésének e./ pontját a 11/2005.(VII.1) önkormányzati rendelet helyezte hatályon kívül.

¹⁷ A 10. § (1) bekezdésének g./ pontját a 3/2003.(II.7) önkormányzati rendelet helyezte hatályon kívül.

i./ egészségvédelem, egészségügyi demonstrációban, információnyújtásban részt vevőknek,

j./ községi rendezvényeken tevékenységet végző természetes és jogi személyeknek,

k./ az önkormányzat és szervei által az önkormányzat érdekében végzett munka során, a munka jellege szerint indokolt mértékű és idejű közterület-használat után,

l./ a településtisztaság védelme érdekében a közterületre kihelyezett szemétgyűjtők által elfoglalt közterület használat után.

(2) A közterület-használati díj megfizetése alól a fentiekén kívül – részben vagy egészben – a Képviselő-testület eseti döntése alapján adható felmentés.

Felmentés adható:

a./ jövedelmi, szociális helyzet alapján,

b./ kiemelten fontos lakossági ellátási, szolgáltatási érdekből,

c./ ha elháríthatatlan külső ok miatt az engedélyes a területet nem használhatja.

A közterület-használat megszüntetése és az engedély megvonása

11.§. (1)¹⁸

(2) Meg kell vonni az engedélyt, ha az engedélyes a közterületet nem az engedélyezett célra és módon használja, vagy a díjfizetési kötelezettségének az esedékesség időpontjáig nem tesz eleget.

(3) Ha az engedélyes a közterület használatát meg kívánja szüntetni, köteles ezt a szándékát az engedély egyidejű visszaadása mellett az engedélyező hatóságnak bejelenteni.

(4) Ha az engedély érvényét veszti, az engedélyes a saját költségén köteles az eredeti állapotot - minden kártalanítási igény nélkül - helyreállítani. Ez a kötelezettség az engedélyest építési /létesítési/ engedély alapján végzett építési munka esetében csak akkor terheli, ha az engedély megadásának feltételeként előírták.

(5) Ha a közterület-használat a (2) vagy (3) bekezdésben említett módon szűnt meg a már esedékessé vált és befizetett közterület-használati díjat visszakövetelni nem lehet.

(6) A közterület-használati engedély visszaadása, vagy érvényének megszűnése esetén az építményt akkor nem kell eltávolítani a közterületről ha ott az az építésügyi előírások alapján nem kell eltávolítani a közterületről, ha ott az építésügyi előírások alapján továbbra is fennmaradhat, és az építmény tulajdonjogának átruházási szándékát a volt közterület-használó a közterület-használati jogának megszűnését követően kinyilvánítja, feltéve, hogy az építmény által elfoglalt közterületre más nem jelent be közterület-használatra irányuló igényt.

¹⁸ A 11. § (1) bekezdését a 10/2008.(VI.5.) önkormányzati rendelet helyezte hatályon kívül.

A közterület engedély nélküli használatának jogkövetkezményei

12.§. (1) A közterület engedélyhez kötött, de engedély nélküli használata esetén a használó az engedélyező hatóság felhívására köteles a használatot megszüntetni és a közterület eredeti állapotát a saját költségén- minden kártalanítási igény nélkül – helyreállítani.

(2)¹⁹ Azt, aki közterületet engedélyhez kötött esetben engedély nélkül vagy az engedélyben foglalt feltételektől eltérő módon használ, az engedély nélküli vagy az eltérő használat tartalmára az egyébként fizetendő közterület-használati díj megfizetésére lehet kötelezni.

(3) Ha a közterületet engedély nélkül vagy az engedélytől eltérő módon használó az engedélyezés feltételeinek megfelel – kérelmére – a hatóság a közterület használatot engedélyezheti. Ezzel azonban a használó nem mentesül a (2) bekezdésben említett következmények alól.

(4)²⁰

(5)²¹

Vegyes rendelkezések

13.§. ²² A közterület-használat engedélyezésével kapcsolatos eljárásban a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény rendelkezéseit az e rendeletben foglalt kiegészítésekkel kell alkalmazni.

A rendelet hatályba lépése

(1) Ez az önkormányzati rendelet 1994. július 1. napján lép hatályba. Rendelkezéseit az I. fokon még el nem bírált, folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

(2) E rendelet rendelkezéseit nem érintik:

a./ a piaci helyhasználat engedélyezésére és az ezzel kapcsolatos díj fizetésére,

b./ a gépjárműőrző helyek területén tartózkodó gépjárművek után fennálló díj fizetési kötelezettségre vonatkozó külön rendelkezések hatályát.

14. § ²³ E rendelet a belső piaci szolgáltatásokról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2006/123/EK irányelvnek való megfelelést szolgálja.

¹⁹ A 12. § (2) bekezdését a 14/2012.(V.31.) önkormányzati rendelet módosította.

²⁰ A 12. § (4) bekezdését a 14/2012.(V.31.) önkormányzati rendelet helyezte hatályon kívül.

²¹ A 12. § (5) bekezdését a 14/2012.(V.31.) önkormányzati rendelet helyezte hatályon kívül.

²² A 13. §-t a 10/2008.(XII.28.) önkormányzati rendelet módosította.

²³ A 14. §-t a 13/2009.(IX.3.) önkormányzati rendelet állapította meg.

Szilágyi Menyhért
polgármester

Dr. Kerekesné Dr. Mracsó Gyöngyi
jegyző

Kihirdetve: 1994. június 9-én.

1. melléklet a közterület-használatáról és a közterület-használati díj megállapításáról szóló
11/1994.(VI.9.) önkormányzati rendelethez ²⁴

²⁴ A mellékletet a 22/2011.(XII.30.) önkormányzati rendelet módosította.

Közterület-használati díjak

	A	B
1.	A közterületbe 10 cm-en túl benyúló üzlethasználat /portál/ kirakatszekrény, üzleti védőtető /elötető/, ernyőszerkezet, hirdető-berendezés /fényreklám/ továbbá cég- és címtábla	142,- Ft+ÁFA/m ² /hó
2.	Árusító és egyéb fülke	282,- Ft+ÁFA/m ² /hó
3.	Géperejű és lófogatú bérkocsik /taxi/ állomáshelye	2.574,- Ft+ÁFA/kocsi/év
4.	Üzemanyagtöltő állomás	237,- Ft+ÁFA/m ² /hó
5.	Háztartási tüzelőolaj elárúsítóhely	96,- Ft+ÁFA/m ² /hó
6.	Iparvágány	1.286,- Ft+ÁFA/fm/év
7.	Az egyes létesítményekhez szükséges gépjármű-várakozóhely	5.667,- Ft+ÁFA/m ² /év
8.	Teher- és különleges gépjárművek valamint ezek vontatványainak elhelyezése	262,- Ft+ÁFA/m ² /hó
9.	Önálló hirdetőberendezés	142,- Ft+ÁFA/m ² /hó
10.	Építési munkával kapcsolatos állvány, építőanyag	96,- Ft+ÁFA/m ² /hó
11.	Törmelék	96,- Ft+ÁFA/m ² /hó
12.	Idény jellegű árusítás	341,- Ft+ÁFA/m ² /hó
13.	Alkalmi és mozgó árusítás asztalról és sátorból	262,- Ft+ÁFA/m ² /nap
14.	Javító és szolgáltató tevékenység	262,- Ft+ÁFA/m ² /hó
15.	Vendéglátóipari előkert	389,- Ft+ÁFA/m ² /hó
16.	Üzleti szállítás vagy rakodás alkalmából hordók, ládák, göngyöleg elhelyezése, árukirakodás	237,- Ft+ÁFA/m ² /nap
17.	Kiállítás, vásár	83,- Ft+ÁFA/m ² /nap
18.	Mutatványos tevékenység	83,- Ft+ÁFA/m ² /nap
19.	Sport, kulturális, és társadalmi rendezvény cirkusz	83,- Ft+ÁFA/m ² /nap
20.	Választás, népszavazás, népi kezdeményezés kampányrendezvénye	56,- Ft+ÁFA/m ² /nap
21.	Közhasználatra még át nem adott közterület ideiglenes hasznosítása	83,- Ft+ÁFA/m ² /hó
22.	Ideiglenes építmény /felvonulási épület/	237,- Ft+ÁFA/m ² /hó
23.	Járműtároló területe	1.003,- Ft+ÁFA/m ² /év
24.	Tüzelőanyag szállítása során elfoglalt terület	83,- Ft+ÁFA/m ² /hét
25.	Mezőgazdasági termények szállítása során elfoglalt terület	83,- Ft+ÁFA/m ² /hét
26.	Traktorok, pótkocsik, mezőgazdasági munkagépek stb., üzemképtelen járművek tárolása	1003,- Ft+ÁFA/m ² /hó
27.	Egyéb	A díj mértékét a fentiek figyelembevételével, esetenként kell megállapítani.